

WYMAGANIA Z JĘZYKA POLSKIEGO DLA NOWEGO LICEUM

SEMESTR 1

OPRACOWANIE: Renata Stec i Rafał Zarychta

TEMATYKA	MATERIAŁ	CELE	WPROWADZANE POJ.CIE	KONTEKST KULTUROWY
Pomniki przeszłości	PODRĘCZNIK: W. Szymborska, <i>Muzeum</i> , s. 14; E. Cassirer, <i>Pamięć symboliczna</i> , s. 16; <i>Dlaczego przeszłość stała się taka ważna?</i> , s. 17	<ul style="list-style-type: none"> ◆ zapoznanie z poglądami filozofów i publicystów na temat pamięci i przypominania ◆ ćwiczenia w analizie i interpretacji poezji ◆ rozumienie utworu Szymborskiej ◆ rozumienie funkcji, jaką spełniają instytucje (muzea, archiwa) i nauka (historia, archeologia) w odtwarzaniu przeszłości 		
Skąd się wziąłem? O przynależności człowieka do różnych wspólnot	PODRĘCZNIK: tekst zaczynający się od słów: <i>Jak odtworzyć naszą przeszłość?</i> , s. 14; <i>W stronę źródeł</i> , s. 18; B. Miciński, <i>O Grecji</i> , s. 19	<ul style="list-style-type: none"> ◆ przyjęcie postawy badawczej jako podstawy działań interpretacyjnych ◆ uświadomienie przynależności człowieka do różnych wspólnot ◆ rozumienie względności słowa <i>początek</i>, także względności początków kultury 		
W poszukiwaniu <i>genesis</i> kultury zbiorowej i indywidualnej	PODRĘCZNIK: R. Brandstaetter, <i>Biblio, ojczyzna moja...</i> , s. 21-22	<ul style="list-style-type: none"> ◆ odszukiwanie kontekstów literackich (Biblia, twórczość Jana Kochanowskiego itp.) ◆ odpowiedź na pytanie: „jaką rolę w rozwoju kultury wciąż odgrywa Biblia?” 		Biblia, twórczość J. Kochanowskiego i J. Słowackiego
Z Biblią w rękę – krótki przewodnik po świętej Księdze	PODRĘCZNIK: <i>Biblia czyli Księga Ksiąg</i> , s. 23; <i>Krótki przewodnik po Biblii</i> , s. 24-25; <i>Biblia w przekładach</i> , s. 31	<ul style="list-style-type: none"> ◆ poznanie historii Biblii i jej najważniejszych przekładów ◆ przypomnienie lub poznanie struktury Biblii ◆ poznanie słownictwa i terminologii związanych z Biblią ◆ poznanie sposobu zapisywania odsyłaczy do Biblii 	kanon, apokryf, perykopa	
Na początku... – kosmogonia biblijna	PODRĘCZNIK: fragmenty <i>Genesis</i> , s. 32-35; A. Kamińska, <i>Oto pierwsze zdanie...</i> , s. 36-38, w. 25-78	<ul style="list-style-type: none"> ◆ dostrzeganie osobliwości kosmogonii biblijnej (monoteizm, stwarzanie słowem z woli przedwiecznego Boga itp.) w stosunku do kosmogonii np. starogreckiej ◆ dostrzeganie zmian w rozwoju polszczyzny na poziomie składniowym, fleksyjnym i leksykalnym od XV w. do współczesności 	kosmogonia	kosmogoniczne mity greckie; literatura – J. Kochanowski, <i>Czego chcesz od nas, Panie...</i>
Ocalony - poeta jako nowy Adam	PODRĘCZNIK: T. Różewicz, <i>Ocalony</i> , s. 44; R. Przybylski, <i>Koniec i początek</i> , s. 44	<ul style="list-style-type: none"> ◆ dostrzeganie biblijnego, historycznego i autobiograficznego kontekstu wiersza ◆ dostrzeganie demitologizacji jako zabiegu poetyckiego ◆ rozumienie potrzeby umiejętności odróżniania dobra od zła 	demitologizacja	Ks. Rodzaju, II wojna światowa
Co nam zostało po wieży Babel?	PODRĘCZNIK: <i>Wieża Babel</i> , s. 28; W. Szymborska, <i>Na wieży Babel</i> , s. 30	<ul style="list-style-type: none"> ◆ doskonalenie umiejętności interpretacji ◆ rozumienie biblijnej wersji mitu i wprowadzenie do tematyki związanej z wieżą Babel ◆ postrzeganie Biblii jako źródła tematów i motywów ◆ dostrzeganie dialogu między literaturą współczesną i Biblią ◆ odpowiedź na pytanie: „jakie są przyczyny i konsekwencje niemożności porozumiewania się ludzi?” 		sztuki plastyczne – ilustracje z podręcznika oraz P. Breughel, <i>Wieża Babel</i>
R Czy życie wśród wielu kultur, języków, dialektów, gwar może stanowić wartość dla współczesnego człowieka?	PODRĘCZNIK: J. Stempowski, <i>W dolinie Dniestru</i> , s. 29	<ul style="list-style-type: none"> ◆ odkrywanie źródeł idyllicznej wizji kraju dzieciństwa ◆ dostrzeganie wzbogacającego znaczenia obcowania z wieloma kulturami i językami ◆ przypomnienie pojęć dialekt i gwara 		
Sztuka przekładu literackiego	PODRĘCZNIK: A. Kamińska, <i>Oto pierwsze zdanie...</i> , s. 36-38; Przekład, s. 39; Święty Hieronim o sztuce przekładu, s. 39	<ul style="list-style-type: none"> ◆ poznanie sądów Anny Kamińskiej i św. Hieronima o istocie i trudach przekładu Biblii ◆ precyzyjne formułowanie i przekształcanie myśli i treści (stosowanie synonimów, wyrazów bliskoznacznych itp.) 	przekład filologiczny, przekład artystyczny	

Sztuka dobrego naśladowania... - ćwiczenia w pisaniu	PODRĘCZNIK: A. Mickiewicz, Księgi narodu polskiego. Od początku świata aż do umęczenia narodu polskiego, s. 40; Styl. Stylizacja, s. 42	<ul style="list-style-type: none"> ◆ doskonalenie umiejętności wyszukiwania, porównywania i weryfikowania treści ◆ pisanie krótkich tekstów nacechowanych stylistycznie 	styl, stylizacja	
Genesis mityczne	PODRĘCZNIK: Grecki wzór s. 45; Pierre Grimal Mythos i logos s. 45; Krótki przewodnik po mitologii antycznej, s. 46-47; Zbliżenia: Mit, s. 46; Olimp, Panteon, s. 47; Topos, temat, archetyp, s. 48; Hezjod, Teogonia, s. 49; Z. Kubiak, Nie było go – i oto był, s. 50; A. Krokiewicz, Od Chaosu do Zeusa, s. 66-67; M. Eliade, Czas mityczny, s. 67; C. Levi-Strauss, Mit i poezja, s. 68; J. Campbell, Potęga mitu, s. 68; Mit dzisiaj, s. 69; A. Camus, Mit Syzyfa, s. 69-70;	<ul style="list-style-type: none"> ◆ poznanie i porównanie rekonstrukcji tego samego mitu w wersji Hezjoda, Zygmunta Kubiaka, Adama Krokiewicza ◆ pogłębienie wiedzy o micie (tematyce, strukturze, funkcjach) na podstawie tekstów kulturoznawców 	teogonia, mit, sacrum, topos, archetyp	psychologia (narcyzm, kompleks Edypa), frazeologia
Orfeusz – spotkanie pierwsze. Charakterystyka	PODRĘCZNIK: Orfeusz starożytnych poetów, s. 52-53; R. Graves, Orfeusz, s. 54	<ul style="list-style-type: none"> ◆ poznanie (lub przypomnienie) mitu o Orfeuszu i dostrzeganie funkcjonowania motywu Orfeusza jako tematu w sztuce ◆ analiza fragmentu ◆ zaznajomienie z fragmentami poezji antycznej ◆ charakteryzowanie w mowie i piśmie 	temat literacki (temat muzyczny)	sztuki plastyczne – ilustracje z podręcznika
Ilu Orfeuszy jest na świecie? Spotkanie drugie: Artysta	PODRĘCZNIK: Orfeusz nowożytny, s. 56; J. Wittlin, Orfeusz w piekle XX wieku, s. 56	<ul style="list-style-type: none"> ◆ rozumienie różnych koncepcji artysty i jego roli w świecie ◆ dostrzeganie różnych ujęć tego samego tematu, motywu, wątku ◆ przywoływanie właściwego kontekstu interpretacyjnego 		mit o Orfeuszu; II wojna światowa
Pozorne – trzecie – spotkanie z Orfeuszem. Eurydyka i jej świat	PODRĘCZNIK: Z. Herbert, H. E. O., s. 57	<ul style="list-style-type: none"> ◆ poznanie Herbertowskiej kreacji Eurydyki ◆ analiza i interpretacja tekstu – ćwiczenia frazeologiczne i rozwijanie metafor 		
Orfeusz – spotkanie czwarte. Czemu służy Herbertowska destrukcja mitu o Orfeuszu?	PODRĘCZNIK: Orfeusz nowożytny, s. 56; Z. Herbert, H. E. O., s. 57-58	<ul style="list-style-type: none"> ◆ postrzeganie dzieła jako kompilacji sztuki, kultury ◆ rozpoznawanie wartości etycznych i estetycznych ◆ hierarchizowanie wartości ◆ dostrzeganie różnic i podobieństw w realizacji tego samego tematu (tu: destrukcja mitu) 	destrukcja mitu	
Literacki portret praPolaków i praPolski	PODRĘCZNIK: Pierwsza relacja, s. 80; A. Mickiewicz, Literatura słowiańska. Kurs pierwszy, s. 80; I. Jakub, Relacja z podróży do krajów słowiańskich, s. 81; S. Mrozek, rysunek z cyklu Polska w obrazach, s. 81	<ul style="list-style-type: none"> ◆ doskonalenie umiejętności oglądania obrazu i odszukiwania związków między tekstem a obrazem ◆ dostrzeganie różnic wynikających z próby obiektywnego i żartobliwego ujęcia tematu ◆ rozumienie intersemiotyki 	intersemiotyka	historia – początki państwowości polskiej
Czytanie Kroniki polskiej Galla Anonima sposobem na poznawanie ojczystej historii i kultury	Gall Anonim, Kronika polska, s. 86.	<ul style="list-style-type: none"> ◆ eksplikacja fragmentu Kroniki polskiej ◆ poznanie fragmentu dziejów bajecznych w wersji Galla Anonima ◆ poznanie wyobrażenia i wiedzy Galla Anonima o Polsce (jej przeszłości, władcach i Słowiańszczyźnie) 	eksplikacja, chansons de geste	historia – początki państwowości polskiej
Lektura Legendy o św. Aleksym	PODRĘCZNIK: Legenda o świętym Aleksym, s. 92-93;	<ul style="list-style-type: none"> ◆ rozumienie i interpretowanie czytanego tekstu przez odnajdywanie sensu zdań lub dłuższych całości ◆ poznanie modelu ascety i świętego ◆ wyrabianie postaw prospołecznych 	archaizm	

Cena świętości – <i>Opowieść małżonki świętego Aleksego</i> autorstwa K. Iłakowiczówny	PODRĘCZNIK: K. Iłakowiczówna, <i>Opowieść małżonki świętego Aleksego</i> , s. 94-96	<ul style="list-style-type: none"> ◆ dostrzeganie dialogu między <i>Legendą o świętym Aleksym</i> a <i>Opowieścią małżonki świętego Aleksego</i> ◆ dostrzeganie różnic w przedstawianiu świata w zależności od osoby narratora – narracja pierwszo-i trzecioosobowa ◆ dostrzeganie związku między interpunkcją a nacechowaniem emocjonalnym tekstu 		
Hagiografia pisana słowem i obrazem. Historia św. Wojciecha	PODRĘCZNIK: <i>Opowiadanie obrazami</i> , s. 97; fotografia Drzwi gnieźnieńskich, s. 98; <i>Drzwi gnieźnieńskie. Odczytywanie</i> , s. 99; <i>Męczeństwo świętego Wojciecha</i> , s. 100	<ul style="list-style-type: none"> ◆ rozumienie roli obrazu w kulturze średniowiecznej ◆ czytanie nieliterackich tekstów kultury ◆ dostrzeganie różnic i podobieństw w realizacji tego samego tematu ◆ rozumienie dzieła jako kompilacji sztuki, kultury, filozofii 		historia sztuki
Św. Franciszek – poeta codzienności	PODRĘCZNIK: J. de Voragine, <i>Legenda na dzień świętego Franciszka</i> , s. 103-105; Św. Franciszek, <i>Pochwała stworzenia...</i> , s. 106	<ul style="list-style-type: none"> ◆ próba ustalenia, czym jest franciszkanizm ◆ wzbogacanie słownictwa ◆ doskonalenie umiejętności zbierania, hierarchizowania i uogólniania wiadomości 	franciszkanizm	filozofia franciszkańska
Artystyczne inspiracje franciszkanizmem	PODRĘCZNIK: <i>Święty Franciszek polskich poetów</i> , s. 107-108	<ul style="list-style-type: none"> ◆ dostrzeganie żywotności niektórych postaw i światopoglądów ◆ odpowiedź na pytanie: „czym jest inspiracja?” ◆ poznanie twórczości polskich poetów XX wieku ◆ rozpoznawanie środków artystycznego wyrazu (anafora, powtórzenie, wyliczenie, paralela) i określanie ich funkcji w tekście 		
Współczesna wersja walki dobra ze złem ze średniowiecznymi bohaterami w rolach głównych	PODRĘCZNIK: <i>Święty Jerzy zabija smoka</i> , s. 113; J. Kaczmarek, <i>Przyczynek do legendy o świętym Jerzym</i> , s. 113	<ul style="list-style-type: none"> ◆ rozróżnianie cech gatunków literackich – pieśni, opowieści, ballady ◆ odszukiwanie elementów legendowych, baśniowych ◆ odczytywanie sensów współczesnych (aluzja, podtekst) 	bard	
Prawda i zmyślenie splecione w parenetyczną pieśń o czynie rycerza Rolanda	PODRĘCZNIK: <i>Pieśń o czynach Rolanda</i> , s. 109; <i>Pieśń o Rolandzie</i> , s. 110-111	<ul style="list-style-type: none"> ◆ próba rekonstrukcji średniowiecznego pojmowania honoru ◆ próba rekonstrukcji średniowiecznego ideału rycerza ◆ rozpoznawanie gatunków literackich, określanie cech <i>chansons de geste</i> ◆ próba określenia funkcji <i>chansons de geste</i> w kulturze średniowiecza 	truwer	
Zawisza Czarny – najjaśniejsza gwiazda polskiego rycerstwa. Stereotyp utrwalony w języku	PODRĘCZNIK: <i>Polski Roland?</i> , s. 114; J. Długosz, <i>Śmierć Zawiszy Czarnego</i> , s. 115; J.U. Niemcewicz, <i>Zawisza Czarny</i> , s. 116-117; <i>Stereotyp</i> , s. 118; M. Ossowska, <i>Rycerz w średniowieczu</i> , s. 119-120	<ul style="list-style-type: none"> ◆ dostrzeganie etycznych i parenetycznych walorów średniowiecznych mitów, legend, <i>chansons de geste</i> ◆ dostrzeganie związków między formą a treścią tekstu literackiego ◆ dostrzeganie różnic i podobieństw w realizacji tego samego motywu ◆ charakteryzowanie w mowie i piśmie ◆ rozumienie funkcji stereotypu rycerza w polskiej kulturze XIX wieku, przypomnienie stereotypu Polki (Wanda) 	stereotyp	sztuki plastyczne – ilustracje z podręcznika literatura – H. Sienkiewicz, <i>Krzyżacy</i>

Arcydzieło – <i>Bogurodzica</i> . Modlitwa, pieśń, wiersz	PODRĘCZNIK: <i>Najstarszy utwór poetycki</i> , s. 132-133; <i>Bogurodzica</i> , s. 134; E. Ostrowska, <i>Rejestr form parzystych</i> , s. 135	<ul style="list-style-type: none"> ◆ słuchanie recytatorskich i wokalnych wykonań <i>Bogurodzicy</i> w celu jej pełnego odbioru i dostarczenia wzoru pięknej recytacji ◆ dostrzeganie modlitewnych cech wiersza ◆ rekonstrukcja średniowiecznego wyobrażenia Matki Bożej – określenie roli Maryi w pośrednictwie między człowiekiem a Bogiem ◆ odczytanie średniowiecznego światopoglądu wpisanego w <i>Bogurodzicę</i> ◆ dostrzeganie artystycznych walorów tekstu ◆ dostrzeganie podobnego ujęcia tematu w <i>Bogurodzicy</i> i ikonach <i>deesis</i> ◆ pogłębianie wiedzy o średniowiecznej polszczyźnie 	artyzm, uniwersalizm, ikona, ikonografia	sztuki plastyczne – ilustracje z podręcznika
Bogurodzica – dzieło żywo obecne w kulturze polskiej	PODRĘCZNIK: <i>Bogurodzica w dziejach narodu</i> , s. 136-138	<ul style="list-style-type: none"> ◆ odpowiedź na pytanie: „jaką Bogurodzica odegrała i odgrywa w dziejach i kulturze polskiej?” ◆ dostrzeganie różnic i podobieństw w realizacji tego samego tematu (Maryja) 	carmen patrium	
Maryja – bohaterka dramatyczna. Lament świętokrzyski	PODRĘCZNIK: <i>Cierpienie i forma</i> , s. 139; <i>Lament świętokrzyski</i> s. 140; <i>Czytanie Lamentu świętokrzyskiego</i> , s. 141-142	<ul style="list-style-type: none"> ◆ praca z tekstem literackim – rekonstrukcja średniowiecznego wyobrażenia Matki Bożej i porównanie z rekonstrukcją dokonaną przy <i>Bogurodzicy</i> 	kancjonał, lament, (plankt), misterium, stabat mater dolorosa	ilustracje z podręcznika
O czym mówią katedry?	PODRĘCZNIK: J. Hani, <i>Symbolika świątyni chrześcijańskiej</i> , s. 143; O. von Simson, <i>Gotycka forma</i> , s. 145-146, fotografie, slajdy, reprodukcje obrazów przedstawiających katedry; E. Gombrich, <i>Romańskie kościoły – gotyckie katedry</i> , s. 144; S. Wyspiański, <i>Spotkania z katedrą</i> , s. 147; T. Różewicz, <i>Zostanie po mnie pusty pokój</i> , s. 149	<ul style="list-style-type: none"> ◆ doskonalenie umiejętności czytania dzieła (fotografii, reprodukcji lub budowli) ◆ poznanie poglądów Jeana Hani na temat wyglądu i funkcji świątyni naturalnej i architektury sakralnej ◆ poznanie elementów charakterystycznych dla architektury romańskiej i gotyckiej ◆ wzbogacanie słownictwa – specjalistyczne słownictwo związane z architekturą 	styl romański, styl gotycki, universum, specjalistyczne słownictwo związane z architekturą romańską i gotycką	architektura romańska i gotycka światopogląd teocentryczny
Między słowem a . . . Funkcje intersemiotyki	PODRĘCZNIK: <i>Łtwarz Wita Stwosza</i> , s. 151; T. Dobrowolski, <i>Wit Stwosz. Łtwarz Mariacki</i> , s. 151; <i>Potęga szczegółu</i> , s. 152 fotografie, slajdy lub film wideo o łtwarzu Wita Stwosza (lub oglądanie oryginału); fotografia łtwarza Wita Stwosza, s. 150; Z. Herbert, <i>Wit Stwosz: Uśnięcie NMP</i> , s. 153; <i>Cytat teatralny</i> , s. 154	<ul style="list-style-type: none"> ◆ doskonalenie umiejętności czytania tekstu kultury ze zwróceniem uwagi na detal (fotografii, rzeźby) ◆ pogłębienie wiadomości o roli obrazu w kulturze średniowiecznej ◆ dostrzeganie inspiracji biblijnej i apokryficznej oraz elementów kultury mieszczańskiej ◆ poznanie roli Krakowa w kulturze polskiego średniowiecza ◆ poznanie zasad funkcjonowania artysty w średniowieczu (na przykładzie Wita Stwosza) ◆ * rozumienie dzieła jako kompilacji sztuki, kultury, filozofii ◆ dostrzeganie tematycznego i plastycznego pokrewieństwa między słowem poetyckim, rzeźbioną sceną łtwarza (lub jej fotografią) i zdjęciem z przedstawienia teatralnego ◆ rozumienie sensu i funkcji intersemiotycznych realizacji tematu ◆ doskonalenie umiejętności odnajdywania aluzji w sztuce ◆ poznanie fragmentów twórczości polskich artystów XX wieku (Zbigniewa Herberta, Tadeusza Kantora) i działalności teatru Cricot 2 	łtwarz, pentaptyk (dyptyk, tryptyk)	sztuka (rzeźba, architektura) gotycka i póź- nogotycka

Teatr, który był, a którego nie było. Średniowieczne widowiska	PODRĘCZNIK: <i>Średniowieczny teatr bez teatru</i> , s. 156; <i>Igrce, czyli popularne widowiska średniowieczne</i> , s. 158; W. Berent, <i>Ioculatores!</i> ”, s. 159; <i>Analiza słowotwórcza</i> , s. 159; <i>Lament świętokrzyski</i> , s. 140; <i>Teatr liturgiczny</i> , s. 156; Z. Raszewski, <i>Quem queritis?</i> , s. 157; <i>Teatr misteryjny</i> , s. 160; ilustracja przedstawiająca scenę misteryjną z Valenciennes, s. 160	♦ kształtowanie jak najpełniejszej opinii o sztuce i kulturze średniowiecza (teatr) ♦ poznanie wyobrażenia Waclawa Berenta o tym, jak mogła wyglądać trupa <i>ioculatores</i> ♦ poznanie elementów charakterystycznych dla teatru liturgicznego i misteryjnego ♦ pogłębienie wiadomości o roli obrazu (tu: scenografii mansjonowej) w kulturze średniowiecznej ♦ doskonalenie odczytywania znaków i kodów (scena symultaniczna jako wyraz pojmowania czasu i przestrzeni w teatrze średniowiecznym) ♦ przypomnienie i utrwalenie wiadomości o budowie słowotwórczej wyrazu	igrce, m.in. * goliard, minstrel, trubadur	widowiska sceniczne
Jak postrzegano człowieka w różnych okresach tysiącletniego średniowiecza? Jak postrzegamy siebie dziś?	PODRĘCZNIK: <i>Pytania o człowieka</i> , s. 170; J. Kłoczowski, <i>Człowiek w społeczności średniowiecznej</i> , s. 170; J. Le Goff, <i>Człowiek średniowiecza</i> , s. 171	♦ poznanie i rozumienie ewolucji w filozoficznym i kulturowym traktowaniu człowieka w wiekach średnich oraz dostrzeganie powodów, dla których mediewiści (lub inni badacze) zmieniają swoje stanowiska względem jakiegoś tematu lub zagadnienia ♦ dostrzeganie dwóch koncepcji człowieka: powołanego do panowania nad światem i skazanego na cierpienie, wstyd i śmierć ♦ próba rozważenia i odpowiedzi na pytanie o rolę i powinności współczesnego człowieka wobec Boga, świata i ludzi	mediewistyka, mediewista	
Święty Augustyn wyznaje, opowiada, rozważa. Autobiograficzność <i>Wyznań</i>	PODRĘCZNIK: <i>Ja, Augustyn</i> , s. 172; W. Tatariewicz, <i>Historia filozofii</i> , s. 172 - 174	♦ sprawdzenie umiejętności czytania ze zrozumieniem ♦ odszukanie najważniejszych tez prezentowanych w tekście oraz określenie świata wartości nawróconego Augustyna ♦ * doskonalenie umiejętności dostrzegania i odczytywania sensów filozoficznych ♦ odszukiwanie w poznanych tekstach (np. <i>Legendzie o św. Aleksym</i>) elementów myśli św. Augustyna	augustynizm, <i>civitas Dei</i> , <i>civitas terrena</i> , dualizm, predestynacja	filozofia teocentryczna
W szkole o szkole i filozofii szkolnej	PODRĘCZNIK: <i>Uniwersytet</i> , s. 182-184; Św. Augustyn, <i>Drogi poznania prawdy: wiara i rozum</i> , s. 185; S. Mrozek, <i>Geometria wykreślna w służbie scholastyki</i> , s. 186	♦ poznanie sposobów kształcenia i uczenia się na uniwersytetach średniowiecznych ♦ rozumienie, czym była scholastyka i jaką rolę w nauce odgrywały autorytety ♦ dostrzeganie różnic między filozoficznym, naukowym i satyrycznym ujęciem scholastyki ♦ odnajdywanie cech, które zaprzeczałyby stereotypowemu myśleniu o średniowieczu (np. stereotyp średniowiecznej ciemnoty a powstawanie uniwersytetów) lub ♦ rozważenie funkcji, jakie nauka i autorytet pełnią w życiu współczesnego młodego człowieka	scholastyka	sztuki plastyczne – ilustracje z podręcznika
Krótki kurs tomistycznej koncepcji poznania	PODRĘCZNIK: <i>Summa Doktora Anielskiego</i> , s. 187; M. Chenu, <i>Wstęp do filozofii Świętego Tomasza z Akwinu</i> , s. 187; Św. Tomasz z Akwinu, <i>Że Bóg jest</i> , s. 188; E. Gilson, <i>Tomizm</i> , s. 188 ; <i>Triumf świętego Tomasza</i> , s. 188; F. Traini, <i>Triumf Świętego Tomasza z Akwinu</i> , s. 189	♦ poznanie wybranych aspektów filozofii św. Tomasza ♦ rozumienie powodów, dla których tomizm jest filozofią, a nie scholastyką ♦ rozumienie istoty teocentryzmu ♦ odszukanie we wcześniej poznanych tekstach kultury tomistycznego (np. hierarchicznego) myślenia o świecie ♦ * doskonalenie umiejętności dostrzegania i odczytywania sensów filozoficznych ♦ pogłębienie wiadomości o roli obrazu w kulturze średniowiecznej ♦ czytanie nieliterackich tekstów kultury (fotografii, reprodukcji, obrazu) ze zwróceniem uwagi na kompozycję, kolor, symbolikę ♦ * doskonalenie rozumienia dzieła jako kompilacji sztuki, kultury	tomizm, teocentryzm, empiryzm, <i>a priori</i>	filozofia augustyńska

Miłosna poezja dworska	PODR.CZNIK: <i>Miłość w czasach feudalnych</i> , s. 193; A. Hauser, <i>Poezja dworsko-rycerska</i> , s. 196-197; D. de Rougemont, <i>Czym jest poezja trubadurów?</i> , s. 197	<ul style="list-style-type: none"> ◆ pisemne i ustne odtwarzanie treści (streszczenie, parafrazowanie) ◆ redagowanie wypowiedzi własnej i cudzej ◆ poznanie sądów mediewistów na temat konwencjonalizacji miłości w średniowiecznych tekstach kultury ◆ doskonalenie umiejętności odczytywania i odróżniania faktów, opinii, refleksji 	trubadur	
Miłość, która pokonała śmierć	PODRĘCZNIK: J. Beedier, <i>Dzieje Tristana i Izoldy</i> , s. 194-195	<ul style="list-style-type: none"> ◆ rozumienie ponadczasowości i uniwersalności niektórych wartości (tu: miłość) ◆ rozumienie powodów idealizacji miłości w literaturze (miłość dworna) ◆ doskonalenie umiejętności charakteryzowania (charakterystyka porównawcza) – porównanie rycerza walczącego (np. Roland) z rycerzem zakochanym (Tristan) ◆ odróżnianie osobistych odczuć odbiorczych od utrwalonych w tradycji i kulturze ◆ odnajdywanie cech, które zaprzeczałyby stereotypowemu myśleniu o średniowieczu (tu: stereotyp pogardy wobec tego, co ludzkie) 	konwencja	sztuki plastyczne – ilustracje z podręcznika
O tempora! O mores! Uczmy się od Słoty zasad dobrego wychowania	PODRĘCZNIK: <i>Pieśń o chlebowym stole</i> , s. 202; P. Słota, <i>Pieśń o chlebowym stole</i> , s. 203; N. Elias, <i>O średniowiecznych formach towarzyskich</i> , s. 204	<ul style="list-style-type: none"> ◆ odnajdywanie cech, które zaprzeczałyby stereotypowemu myśleniu o średniowieczu (tu: dbałość o etykietę, higienę) ◆ zwrócenie uwagi na aktualność niektórych z opisanych przez Słotę zachowań ◆ dyskusowanie o potrzebie lub bezużyteczności konwenansu, etykiety, <i>savoir-vivre</i>'u 	kurtuazja, <i>savoir-vivre</i>	
O terapeutycznej roli śmiechu	PODRĘCZNIK: <i>Marcholt</i> , s. 205; <i>Rozmowy, które miał król Salomon mądry z Marcholtem grubym a sprośnym</i> , s. 206-207; <i>Parodia</i> , s. 207; M. Bachtin, <i>Średniowieczny karnawał</i> , s. 208	<ul style="list-style-type: none"> ◆ odnajdywanie cech, które zaprzeczałyby stereotypowemu myśleniu o średniowieczu (tu: odejście od wyobrażenia, że średniowiecze to jedynie epoka śmierci, ascezy, modlitwy, pokuty) ◆ rozumienie, w jaki sposób osiąga się efekty komiczne, żartobliwe w tekstach literackich (tu: w warstwie leksykalno-semantycznej i stylistycznej; parodia) ◆ rozumienie komizmu jako kategorii estetycznej ◆ rozumienie terapeutycznej i kulturowej roli śmiechu 	parodia	
Śmierć. Sąd. Piekło czy...? Na co mógł liczyć średniowieczny człowiek?	PODRĘCZNIK: <i>Śmierć, sąd, piekło</i> , s. 209; J. Huizinga, <i>Proch i robactwo</i> , s. 210; Ph. Aries, <i>Obrazy śmierci i rozkładu</i> , s. 210-211; <i>Wizerunki śmierci</i> , s. 212-213	<ul style="list-style-type: none"> ◆ poznanie i rekonstrukcja sądów teologów i patrystów o kondycji człowieka wobec śmierci ◆ poznanie i rekonstrukcja sądów mediewistów o powodach i sposobach funkcjonowania tematu śmierci u schyłku średniowiecza ◆ odpowiedź na pytanie: „czym był makabryczny temat?” ◆ rozumienie roli obrazu w kulturze średniowiecza 		sztuki plastyczne – ilustracje z podręcznika
Wypięła zębra i kości, Groźno siecze przez lutości. Śmierć	PODRĘCZNIK: <i>Twarzą w twarz ze Śmiercią</i> , s. 213; <i>Rozmowa Mistrza Polikarpa ze Śmiercią</i> , s. 214-215	<ul style="list-style-type: none"> ◆ dostrzeganie dwojakiemu (makabrycznego i groteskowego) obrazu śmierci ◆ określenie stosunku śmierci do człowieka i zwierząt ◆ określenie stosunku człowieka (Polikarpa) do śmierci ◆ rozumienie istoty personifikacji i konwencji <i>danses macabres</i> ◆ rozpoznawanie nadawcy i odbiorcy (dialog) ◆ odczytywanie intencji nadawcy 	<i>danses macabres</i> , <i>memento mori</i>	sztuki plastyczne – ilustracje z podręcznika
Mistrz Polikarp zmienia się w Mistrza Mirona, a Śmierć pozostaje Śmiercią. Średniowieczne reminiscencje dwudziestowiecznego poety	PODRĘCZNIK: M. Białoszewski, <i>Wywiad</i> , s. 216	<ul style="list-style-type: none"> ◆ dostrzeganie różnic i podobieństw w realizacji tego samego tematu, motywu i stosowaniu formy literackiej (tu: śmierć, rozmowa) ◆ przywoływanie właściwego kontekstu interpretacyjnego ◆ dociekanie przyczyn żywotności tematów i konwencji średniowiecznych w XX wieku 		literatura – <i>Rozmowa Mistrza Polikarpa ze Śmiercią</i>

Ars moriendi, czyli piękne umieranie	PODRĘCZNIK: Sztuka dobrego umierania, s. 218-219; Moralitet, s. 218	<ul style="list-style-type: none"> ◆ poznanie konwencji ars moriendi będącej odbiciem późnośredniowiecznego światopoglądu ◆ uzmysłowienie potrzeby operowania wiedzą w odczytywaniu tekstów kultury (znajomość symboliki średniowiecznej) ◆ rozpoznawanie cech sztuki średniowiecznej w plastyce (brak perspektywy, przedstawianie równoczesnych zdarzeń itp.) ◆ poznanie cech typowych dla moralitetu 	ars moriendi, moribund, moralitet, psychomachia, Każdy (Everyman, Jederman, Homulus)	sztuki plastyczne – ilustracje z podręcznika widowisko sceniczne
Między życiem a śmiercią	PODRĘCZNIK: Dusza w zaświatach, s. 220; Św. Augustyn, O wielkości duszy, s. 220; Skarga umierającego, s. 220-221; Dusza z ciała wyleciała, s. 221; J. Le Goff, Czas czyśćca, s. 226	<ul style="list-style-type: none"> ◆ dostrzeganie bogactwa tematyki sztuki średniowiecznej ◆ postrzeganie tekstów kultury średniowiecznej jako dzieł podejmujących tematy uniwersalne ◆ doskonalenie umiejętności porównywania (tu: drzeworyty ukazujące pokusy diabelskie i napomnienia anielskie, Skarga umierającego) 	abecedariusz	
Od słowa do słowa, od obrazu do obrazu. Topos zielonej łąki	PODRĘCZNIK: Topos, temat, archetyp, s. 48; Dzieje pewnego toposu, s. 222; J. Tuwim, Piosenka umarłego, s. 223; Z. Herbert, Dusza Pana Cogito, s. 223-224; fotografia obrazu Władysława Hasióra Wniebowzięcie, s. 224; B. Kierc, Błąd, s. 225	<ul style="list-style-type: none"> ◆ dostrzeganie żywotności niektórych tematów ◆ rozpoznawanie i określanie funkcji toposu w literaturze i malarstwie ◆ dostrzeganie średniowiecznych inspiracji w twórczości współczesnych artystów (tu: cytat, naśladowanie rytmu, rymu, powtórzenie motywu) 		
Biblia o rzeczach ostatecznych	PODRĘCZNIK: Z Ewangelii świętego Mateusza, s. 228-229; Z Apokalipsy świętego Jana, s. 229	<ul style="list-style-type: none"> ◆ umiejętność wskazania aksjologicznych i kulturowych aspektów fragmentów Biblii ◆ rekonstrukcja wpływu biblijnych opisów sądu ostatecznego na ludzi pozostających w kręgu myśli teocentrycznej ◆ rozumienie pojęć: wizja, prorocstwo, apokalipsa 	dies irae, apokalipsa	wybrane poglądy filozoficzne
Hans Memling o rzeczach ostatecznych. Malarska wizja Sądu Ostatecznego	PODRĘCZNIK: Sąd Ostateczny, s. 230-231; H. Memling, Sąd Ostateczny, s. 231	<ul style="list-style-type: none"> ◆ doskonalenie umiejętności obcowania z dziełem (fotografią, obrazem) przez oglądanie ◆ pogłębienie wiadomości o roli obrazu w kulturze średniowiecznej ◆ czytanie nieliterackich tekstów kultury ze zwróceniem uwagi na symbolikę ◆ dostrzeganie inspiracji biblijnej w dziele Memlinga, odszukiwanie bezpośrednich nawiązań do poznanych fragmentów Biblii 		sztuki plastyczne – ilustracje z podręcznika
Współcześni nam o sprawach ostatecznych	PODRĘCZNIK: Z. Herbert, U wrót doliny, s. 232-233; Ironia poetycka, s. 233; Cz. Miłosz, Druga przestrzeń, s. 234; Temat, s. 234	<ul style="list-style-type: none"> ◆ różnice i podobieństwa w realizacji tego samego tematu, motywu (sąd ostateczny, motyw duszy) ◆ * dostrzeganie funkcji ironii ◆ odpowiedź na pytanie: „czym jest temat utworu?” 	* ironia poetycka, temat	
Z dziełem w rękę – krótki przewodnik po Boskiej komedii	PODRĘCZNIK: Krótki przewodnik po Boskiej komedii, s. 238-239; G. Minois, Dantejska wizja piekła, s. 240; Cz. Miłosz, O piekle, s. 240-241; Dante, Boska komedia [fr.]	<ul style="list-style-type: none"> ◆ odszukanie treści typowych dla kultury średniowiecza (np. wiara w życie pozagrobowe, wyobrażenie piekła, wiara w magię liczb) ◆ odszukanie w dziele Dantego treści nietypowych dla kultury średniowiecza (np. dążenie do nadania tekstowi harmonii, uczynienie jednym z bohaterów Wergilego, obecność postaci mitycznych) ◆ odszukanie uzasadnienia dla opinii, że Boska komedia jest summą średniowiecza 		
R Dwa głosy (J. Lechoń i T. Różewicz) i dwa obrazy (W. Blake) na temat piekła	PODRĘCZNIK: J. Lechoń, Spotkanie, s. 242; T. Różewicz, Brama, s. 243-244; W. Blake, Święty Piotr i święty Jakub z Dantem i Beatrycze, s. 242 oraz Napis nad bramą piekła, s. 243; Skrzydlate słowa Dantego, s. 244	<ul style="list-style-type: none"> ◆ doskonalenie umiejętności dostrzegania różnic i podobieństw w realizacji tego samego tematu, motywu w różnych dziedzinach sztuki ◆ doskonalenie umiejętności rozpoznawania nawiązań, aluzji (trawestacji) w literaturze i malarstwie ◆ rozumienie, czym jest inspiracja 	trawestacja	sztuki plastyczne – ilustracje z podręcznika frazeologia